



Piktogramy

- zjednodušené grafické zobrazení skutečnosti
- u uživatelů, kteří nemohou vzhledem ke svému postižení či věku dekodovat písmo
- doprovázeny mluvenou řečí, popř. znaky
- vizuální podoba – zcela individuální
- MP, tělesné či kombinované postižení, osoby s autismem,



VOKS

- *výměnný obrázkový komunikační systém*
- od r. 1985;, systém určený k „nastartování komunikace“
- využití obrázků k přímé výměně za věci a činnosti
- rychle osvojitelní, dobrá motivace k aktivitě
- PAS, Downův syndrom, MO, těžké formy vývojové dysfázie, afázie
- https://www.youtube.com/watch?time_continue=48&v=mukxWZF1XM4



MAKATON

- ▶ původně pro neslyšící dospělé v nemocnici
- ▶ kombinuje manuální znaky, symboly a mluvenou řeč
- ▶ jazykový program
- ▶ obsahuje 350 slov seřazených do 8 stupňů, 9. stupeň – návrh osobního seznamu slov podle individuálních potřeb a zájmů



TADOMA

- u osob s hluchoslepotou
- hmatové čtení řeči
- ruka postižené osoby se dotýká obličeje a krku mluvící osoby
- palec se dotýká rtů a vnímá pohyby čelistí a jazyka
- ostatní prsty ohmatávají vibrace na tvářích, čelistech a krku
- https://www.youtube.com/watch?v=U_QMS-hzRMs



ETRAN-N

- náhradní komunikační pomůcka pro nemluvící a málo pohyblivé osoby, které mohou komunikovat pouze prostřednictvím očí
- využívá čísla či barevná pole umístěná na tabuli z plexiskla s otvorem uprostřed
- mluvící osoba ze dvojice vždy očima označené sdělení vysloví a nemluvící ho smluveným znamením potvrdí nebo neguje
- <https://www.youtube.com/watch?v=IfLuqGAXaz4>



Facilitovaná komunikace

- řízený výběr komunikačních jednotek (obrázků, symbolů, písmen a slov, tlačítek na klávesnici či komunikátoru)
- poskytování fyzické podpory klientovi v podobě podpírání horní končetin při výběru ze symbolů či ovládání technické pomůcky
- facilitátor
- <https://www.youtube.com/watch?v=Dqhlv0UZUwY>



Znakový jazyk, znakovaná čeština

- znakový jazyk
 - tzv. vlastní znakový jazyk Neslyšících
 - vizuálně-motorický prostředek komunikace
 - umožňuje plnohodnotnou komunikaci
 - vlastní gramatika i slovník
- znakovaná čeština
 - vychází z mluveného jazyka
 - znaky ZJ a gramatika ČJ
 - uměle vytvoření jazykový systém



Lormova abeceda

- dotyková abeceda
- jednotlivá písmena jsou realizována doteky, které mají charakter bodů, tahů a vibrací na prstech, zápěstí, v dlani levé či pravé ruky
- osoby s hluchoslepotou
- https://www.youtube.com/watch?time_continue=105&v=dmMgujsomFs